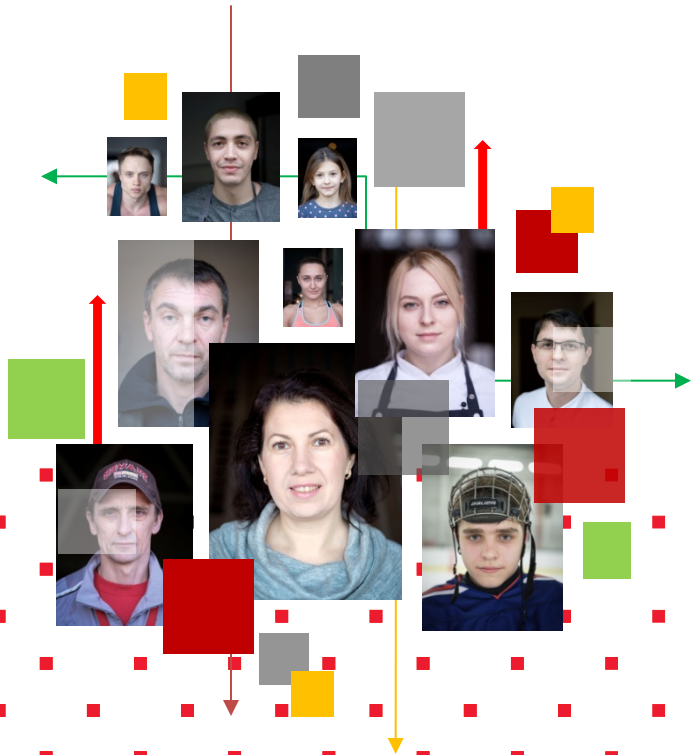

STOWARZYSZENIE
SPOŁECZNO-KULTURALNE
POLSKA-UKRAINA
W POZNANIU

Poznaj Sąsiada!

Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej

Poznań, 30 listopada 2018

DWA SPOJRZENIA

Podstawowe informacje na temat badania.....	3
1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka badanej grupy.....	7
3. Powody przyjazdu do Polski	19
4. Praca w Polsce.....	23
5. Relacje z Polakami.....	32
6. Kontakt z polskimi urządami/institucjami.....	37
7. Problemy związane z pobytem w Polsce.....	45
8. Oczekiwane obszary wsparcia.....	49
9. Nauka dzieci w Poznaniu.....	51
10 Media i komunikacja.....	58
11. Dziś w Polsce i co dalej?	63
Podsumowanie	69
Rekomendacje.....	81
Podziękowania.....	84

Podstawowe informacje na temat badania

Badanie „Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia” zostało przeprowadzone:

▪ przez Stowarzyszenie SK Polska Ukraina i Konsula Honorowego Ukrainy w Poznaniu

Konsul Honorowy
Ukrainy w Poznaniu

STOWARZYSZENIE
SPOŁECZNO-KULTURALNE
POLSKA-UKRAINA
W POZNANIU

▪ we współpracy z:

- Urzędem Miasta Poznania
- Powiatem Poznańskim

POZnań*

▪ w dniach 21 maja - 30 października 2018

▪ wzajemnie uzupełniającymi się metodami:

- analizy danych wtórnych
- zogniskowanych wywiadów grupowych (Focus group interview – FGI), 4 grupy
- ankiety do samodzielnego wypełnienia przekazanej: rodzicom za pośrednictwem szkół i przedszkoli w wersji papierowej oraz w formie linku do ankiety internetowej oraz dystrybuowanej w internecie i Konsulacie Honorowym Ukrainy w Poznaniu
- na łącznej próbie 267 osób, w tym:
 - ▶ grup1 „ukraińscy rodzice, których dzieci uczęszczają w poznańskich szkół i przedszkoli” (do udziału w badaniu zaproszono wszystkich rodziców). Łącznie w badaniu udział wzięło 142 rodziców, tj. 77% z 180 ogółu
 - ▶ grupa 2: Ukraińcy „niezwiązani przez naukę dzieci z Aglomeracją poznańską”. Łącznie w badaniu udział wzięło 125 osób
- metodologia badania, analizy i raport zostały przygotowane przez firmę Brand Experience Rafał Janowicz
- konsultacje językowe i tłumaczenia kwestionariusza oraz udostępnienie ankiety elektronicznej Konsul Honorowy Ukrainy w Poznaniu

1. Wprowadzenie

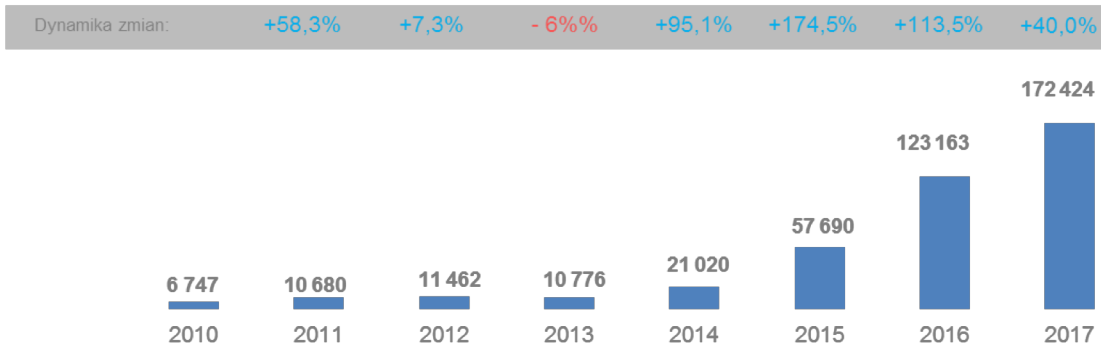

Obywatele Ukrainy stanowią rosnącą część społeczności Wielkopolski oraz Metropolii Poznańskiej. **Wg dostępnych danych statystycznych największą część populacji Ukraińców stanowią osoby przyjeżdżające do pracy oraz studenci uczelni wyższych.**

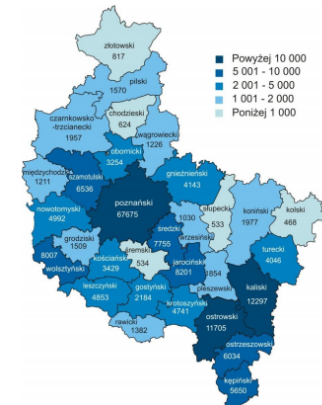
W roku 2017 zarejestrowano w województwie wielkopolskim ponad 182 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi, z czego 94,6% (tj. 172 tys.) dotyczyła obywateli Ukrainy.

Według zarejestrowanych oświadczeń największa część obywateli Ukrainy przyjeżdżających do pracy (36,4%, tj. 62,8 tys.) jest skupiona w powiecie poznańskim, w tym 34% stanowiły kobiety.

Liczba i dynamika oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy obywatelowi Ukrainy w Wielkopolsce w latach 2010 – 2017
wg **danych zarejestrowanych** przez powiatowe urzędy pracy

Liczba oświadczeń zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w 2017 r. w powiatach województwa wielkopolskiego

Od 2010 roku uległa zmianie struktura zatrudnienia cudzoziemców wykonujących prace krótkoterminowe w województwie wielkopolskim pod względem branż. **Największy udział w strukturze oświadczeń w 2017 r. miała „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, z której to pochodziło 38,1% zarejestrowanych oświadczeń (udział tej kategorii systematycznie rośnie). Znaczny był także udział sektora przemysłu (18,6%) oraz budownictwa i pokrewnych (11,8%).** Wzrost liczby agencji zatrudnienia w Wielkopolsce oraz rozszerzanie zakresu ich działalności determinuje wysoki udział w strukturze oświadczeń w 2017 r. z branży „działalność w zakresie usług administrowania”. **Biorąc pod uwagę fakt, że ponad 90% oświadczeń dotyczy obywateli Ukrainy możemy przyjąć, że zamieszczone powyższe zestawienie pokazuje w jakiej skali obywatele Ukrainy wspierają poszczególne sektory wielkopolskiej gospodarki.**

Źródło: Skala zatrudniania cudzoziemców w województwie wielkopolskim na podstawie oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w latach 2010-2017, WUP Poznań 2018

Struktura oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom wg sekcji PKD w województwie wielkopolskim, wg danych z Powiatowych Urzędów Pracy

Sektory wg PKD	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
rolnictwo i pokrewne	51,9%	39,4%	33,6%	24,6%	20,9%	19,0%	12,4%	9,4%	17 083
budownictwo i pokrewne	13,2%	10,9%	10,6%	6,2%	6,6%	10,0%	11,2%	11,8%	21 589
handel	2,2%	2,7%	7,2%	7,2%	4,0%	6,1%	6,2%	5,0%	9 148
przemysł	10,8%	21,1%	21,0%	29,6%	21,2%	17,0%	17,3%	18,6%	33 874
transport	1,7%	2,8%	6,1%	2,2%	4,0%	6,8%	6,5%	5,4%	9 836
pozostałym, w tym	20,2%	23,1%	21,5%	30,2%	43,3%	41,0%	46,3%	49,8%	90 661
dostawa w ody						3,4%	4,5%	3,0%	5 532
działalność w zakresie usług administrowania						26,4%	32,2%	38,1%	69 353
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna						2,6%	4,8%	2,0%	3 683
inne						8,7%	4,8%	6,6%	12 093
	7 125	11 827	12 285	11 713	21 987	58 628	126 972	182 194	

Struktura oświadczeń dla powiatu poznańskiego i miasta Poznań

Sektory wg PKD	2017	
rolnictwo i pokrewne	1 895	2,8%
budownictwo i pokrewne	7 038	10,4%
handel	2 978	4,4%
przemysł	9 475	14,0%
transport	3 045	4,5%
pozostałym, w tym	43 244	63,9%
dostawa w ody	2 572	3,8%
działalność w zakresie usług administrowania	35 462	52,4%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 301	3,4%
inne	2 910	4,3%
	67 675	

Źródło: Skala zatrudniania cudzoziemców w województwie wielkopolskim na podstawie oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w latach 2010-2017, WUP Poznań 2018

W tym miejscu należy jeszcze zwrócić uwagę na to, że część obywateli Ukrainy nadal z równych względów decyduje się na pracę w Polsce „na czarno”. Więc realna liczba obywateli Ukrainy pracujących w Metropolii Poznańskiej jest wyższa niż przytoczone powyżej dane statystyczne.

Drugą grupę obywateli Ukrainy rejestrowanych przez oficjalne statystyki stanowią studenci uczelni wyższych. Na 25 uczelniach w Wielkopolsce wg stanu na 30 XI 2017 studiowało 5 231 obcokrajowców z ponad 80 krajów świata, najwięcej z Ukrainy, Hiszpanii, Turcji i Białorusi. W roku akademickim 2016/ 2017 w na UAM studiowało 304 studentów z Ukrainy

2. Charakterystyka badanej grupy

W badaniu wzięły udział dwie grupy o różnym poziomie związania z Metropolią Poznańską:

Grupa 1:
mająca dzieci
w poznańskich szkołach

Badanie ilościowe: 142 wywiady
Badanie jakościowe: 2 wywiady grupowe, 12 osób
Analiza danych wtórnych

Grupa 2:
niezwiązani przez naukę dzieci z Aglomeracją

studenci

bez stałych związków

w związkach

Badanie ilościowe: 125 wywiady (w tym 18 wywiadów studentów)
Badanie jakościowe: 3 mini - wywiady grupowe, 12 osób, w tym 1 grupa Studentów, 1 grupa pracujący w przemyśle i 1 grupa pracujący w usługach
Analiza danych wtórnych

Uwaga: pogłębiona analiza pokazuje, że o ile grupa 1 jest dość jednorodna w swoich postawach i zachowaniach, to grupa nr 2 jest bardziej zróżnicowana. Ciekawe podgrupy stanowią w niej studenci, osoby nie będące w żadnych stałych związkach oraz osoby w związkach (rodziny i wolne związki, często mające dzieci, najczęściej sami będący w Polsce, a rodzina i dzieci są na Ukrainie)

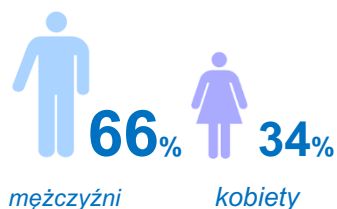
Podsumowanie

Na terenie Metropolii Poznańskiej przebywa ok. 100 tys., Ukraińców, częściej mężczyzn, niżle wykształconych, w wieku produkcyjnym, w części dość sprawnie posługujących się już językiem polskim oraz często językiem obcym.

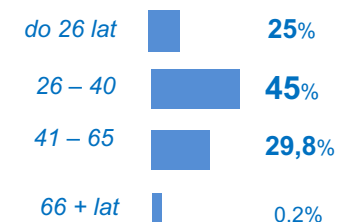
ok. **100** tys.
Ukraińców
w Poznaniu
i powiecie poznańskim

w powiecie poznańskim (wraz z Poznaniem) w 2017 roku wg oficjalnych danych pracowało co najmniej 63 tys. obywateli Ukrainy, studiowało ponad 1 tys. studentów. Jeżeli uwzględnimy, że część z nich (ok. 15 - 20%) przebywa tutaj z partnerem /dzieckiem /z bliskimi oraz jest też grupa pracująca „na czarno”, to populację Ukraińców przebywających w powiecie poznańskim można szacować na ok. 100 tys. osób.

ok. **10%**
mieszkających
ok. **20%**
pracujących

przeważającą część stanowią mężczyźni (66%), a kobiety 34%. .
Dominują osoby w wieku 26 - 40 lat – 45% oraz 41-65 lat – 29,8%
Natomiast osoby poniżej 26 roku życia stanowią 27%, a powyżej 65 roku życia stanowią 0,2% pracujących cudzoziemców

49% grupy 1
39% grupy 2
język polski
sprawnie

w badaniu udział wzięli najczęściej ludzie niżle wykształceni, komunikujący się sprawnie w języku ukraińskim i rosyjskim. Ponadto część dość swobodnie komunikuje się w języku polskim (gr. 1: 49%, gr. 2: 39%), a spory odsetek radzi sobie w sytuacjach podstawowych (gr. 1: 42%, gr. 2: 26%). Dodatkowo część badanych komunikuje się dość swobodnie w języku angielskim (gr. 1: 43%, gr. 2: 45%).

42% grupy 1
26% grupy 2
język polski
podstawy

Przebywający na terenie Metropolii Poznańskiej **obywatele Ukrainy** postrzegają Polskę, Poznań, Wielkopolskę **pozytywnie**, a **połowa** z nich twierdzi, że **ma wielu dobrych znajomych wśród Polaków**. Niestety połowa przyznaje, że Polacy nie zawsze przyjaźnie odnoszą się do Ukraińców, a spory odsetek zetknął się z niechęcią ze strony Polaków

Pozytywny wizerunek Polski, Wielkopolski, Poznania, Polaków i Poznaniaków wśród Ukraińców

Ukraińcy postrzegali Polskę, Poznań, Wielkopolskę zdecydowanie pozytywnie - dobre miejsce do życia, przestrzeń twórczości, rozwoju, kultury, szans. Unia Europejska jawi się jako „kraj marzeń”, wspólnota prawa, szans i zamożności, zjednoczona wokół wspólnych celów

Polacy przyjaźnie odnoszą się do Ukraińców

45% grupy 1

57% grupy 2

Część badanych Ukraińców deklaruje, że mają wielu dobrych znajomych wśród Polaków (gr. 1: 46%, gr. 2: 56%),.

Niestety znaczny odsetek badanych deklaruje także, że: raczej nie ma dobrych znajomych wśród Polaków (gr. 1: 31%, gr. 2: 19%), Polacy nie zawsze przyjaźnie odnoszą się do Ukraińców (gr. 1: 45%, gr. 2: 39%),

Często spotykają się z niechęcią ze strony Polaków

52% grupy 1

7% grupy 2

Badani Ukraińcy deklarują, że:
chcą lepiej poznać język polski (gr. 1: 75%, gr. 2: 92%),
starają się nawiązywać kontakty z Polakami (gr. 1: 72%, gr. 2: 87%),
w tym bliższe (gr. 1: 68%, gr. 2: 82%)

Ukraińcy pracują na terenie Metropolii Poznańskiej w różnych sektorach, najczęściej wykonując prace inne niż posiadane wykształcenie i kwalifikacje oraz poniżej posiadanego wykształcenia i kwalifikacji, co w dłuższym okresie czasu wywołuje frustrację

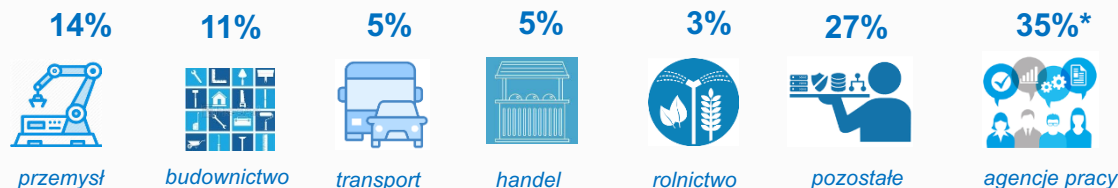
Pracuje w Polsce

91% grupy 1
95% grupy 2

Ponad połowa ma regularną, stałą pracę, (gr. 1: 54%, gr. 2: 56%). Znaczna część została zatrudniona bezpośrednio przez pracodawcę w oparciu o umowę o pracę (gr. 1: 44%, gr. 2: 30%) lub w oparciu o inną umowę (gr. 1: 7%, gr. 2: 3%). Ponadto część badanych pracuje za pośrednictwem agencji pracy (gr. 1: 7%, gr. 2: 10%).

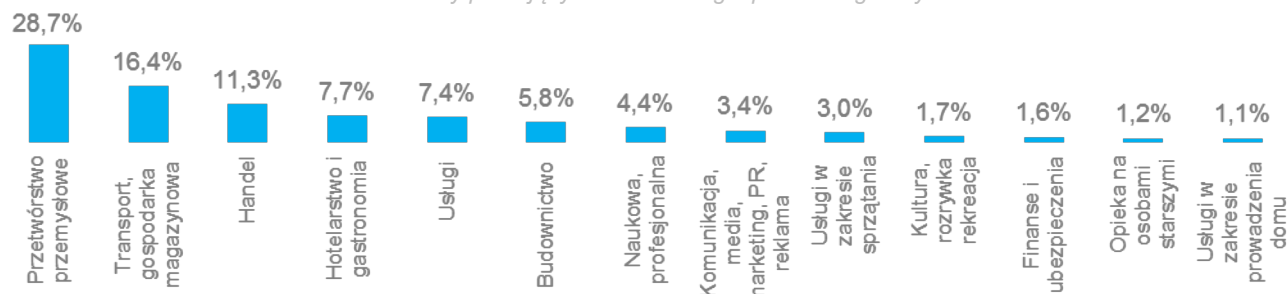
Wg danych z oświadczeń składanych w PUP-ach największy odsetek Ukraińców pracuje w firmach „działalność w zakresie administrowania” (czyli za pośrednictwem agencji zatrudnienia czasowego w różnych sektorach gospodarki).

Wg danych z oświadczeń z PUP pracują w różnych branżach

Uczestnicy badania pracują w różnych sektorach gospodarki - 80% pracuje w 10 branżach: przetwórstwo przemysłowe transport, gospodarka magazynowa i logistyka, handel, rozrywka rekreacja, kultura, hotelarstwo i gastronomia, usługi (w tym szczególnie w zakresie sprzątania), budownictwo, komunikacja, media, marketing, PR, reklama i IT. Ponadto poniżej 1% pracuje w edukacji, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię, rolnictwie, leśnictwie, dostawie wody, ścieków, branży opadów, w piece zdrowotnej, opiece na dzieci, sporcie.

Ukraińcy pracujący w sektorach gospodarki wg danych z badań

Duża część wykonuje w Polsce prace inną niż posiadane wykształcenie i kwalifikacje (gr. 1: 39%, gr. 2: 48%) **oraz poniżej wykształcenia i kwalifikacji** (gr. 1: 24%, gr. 2: 20%)

tylko **23%** wykonują prace zgodną z wykształceniem i kwalifikacjami.

Ukraińcy pracują na terenie Metropolii Poznańskiej są w części zadowoleni z pracy, jej warunków, płacy oraz stosunku do nich pracodawców i współpracowników. **Jest jednak spora grupa średnio zadowolonych i niezadowolonych** zarówno z nierównych warunków pracy i płacy, nieuczciwości pracodawców niemożności pracy w zawodzie i pracy poniżej własnych kompetencji.

Polska otwarta na pracowników z Ukrainy

74% grupy 1 i 2

ale w części firm Ukraińcom płaci się mniej niż Polakom na tych samych stanowiskach (g1: 44%, g2: 34%), nie zawsze traktuje się uczciwie pracowników z Ukrainy (g1: 29%, g2: 50%)

nie zawsze zapewnia takie same warunki pracy jak Polakom

41% grupy 1 **56%** grupy 2

zadowoleni

43% grupy 1

28% grupy 2

z pracy w Polsce Ukraińcy średnio zadowoleni

24% grupy 1 **23%** grupy 2

Najczęściej na negatywną ocenę pracy w Polsce wpływają: brak możliwości pracy we własnym zawodzie, zbyt niskie wynagrodzenie, niewystarczająca znajomość języka polskiego, trudności z załatwieniem dokumentów

niezadowoleni

12% grupy 1

12% grupy 2

Lepiej traktowani w Polsce

16% grupy 1

20% grupy 2

Podczas pracy w Polsce Ukraińcy czują się podobnie traktowani

49% grupy 1 **40%** grupy 2

Pracujący w Polsce Ukraińcy czują się w Polsce traktowani podobnie jak na Ukrainie. Niestety spory odsetek wskazuje, że w Polsce są traktowani gorzej niż na Ukrainie (26-27%), co nie buduje pozytywnego wizerunku polskich pracodawców oraz polskiego rynku pracy tym bardziej, że ok. 10% badanych omówiło oceny, co pozwala postawić hipotezę, iż odsetek ocen negatywny może być w rzeczywistości wyższy.

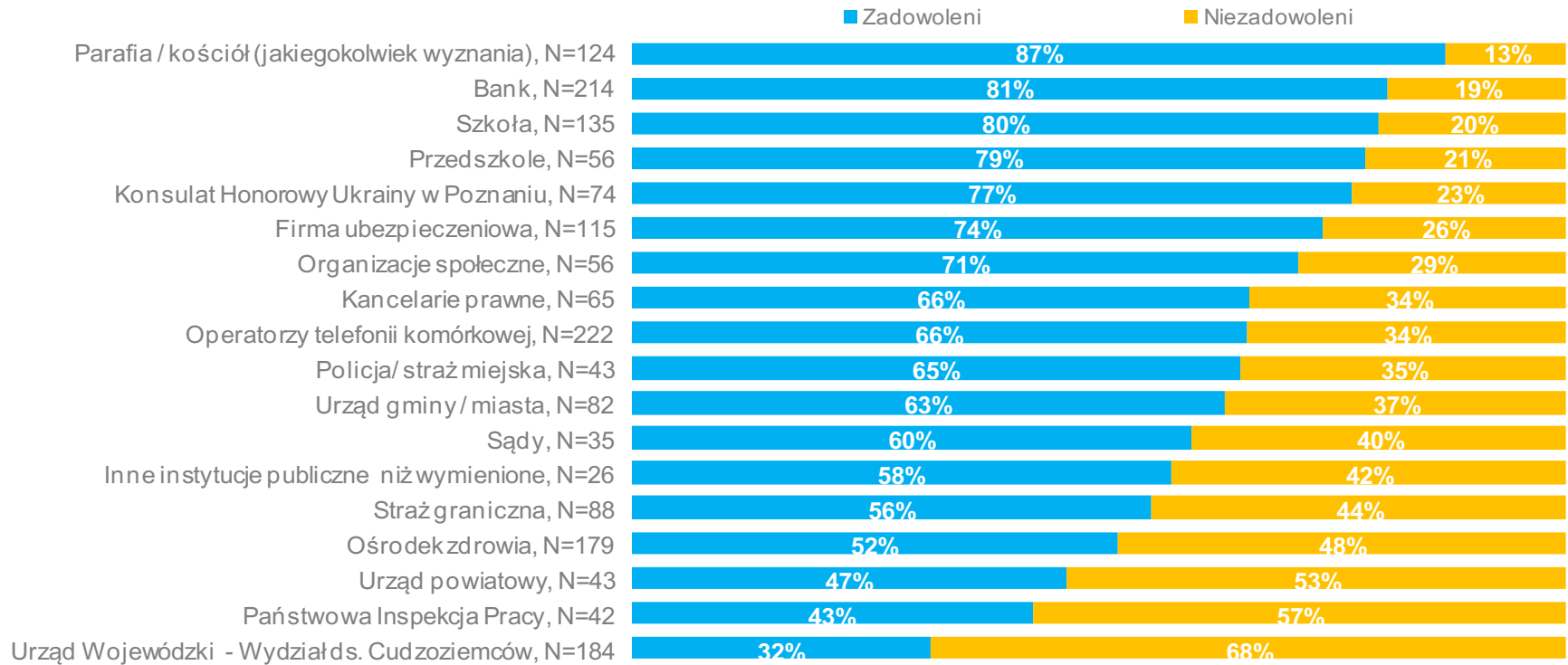
Gorzej traktowani w Polsce

27% grupy 1

26% grupy 2

UWAGA: jeżeli pracownicy z Ukrainy mają uzupełnić deficyty na rynku pracy, to należy im zapewnić wyższe standardy pracy oraz dawać pracę zgodną z ich kompetencjami.

Ukraińcy przebywający w Polsce mają kontakt z różnymi instytucjami i firmami, które budują wizerunek Polski, jako miejsca życia i pracy. **Najbardziej zadowoleni** są z usług takich instytucji jak: **parafie/kościóły, banki, szkoły, przedszkola, Konsul Honorowy Ukrainy w Poznaniu, firmy ubezpieczeniowe, organizacje społeczne**. **Najgorzej ocenili:** **Urząd Wojewódzki - Wydział ds. Cudzoziemców, Państwową Inspekcję Pracy, Urząd powiatowy, ośrodki zdrowia**

Korzystający z poszczególnych instytucji Ukraińcy

najlepiej ocenili:

parafie/kościóły

banki

szkoły, przedszkola

Konsul Honorowy Ukrainy w Poznaniu,

firmy ubezpieczeniowe

organizacje społeczne

Korzystający z poszczególnych instytucji Ukraińcy

najgorzej ocenili:

Urząd Wojewódzki - Wydział ds. Cudzoziemców

Państwową Inspekcję Pracy

Urząd Powiatowy

Ośrodki zdrowia

Dla części obywateli Ukrainy przebywających w na terenie Metropolii Poznańskiej jedną z instytucji, z którą mają codziennie przynajmniej pośredni kontakt, jest szkoła/przedszkole ich dzieci. **Ukraińscy rodzice oczekują od placówek oświatowych wsparcia w adaptacji językowej i kulturowej dla dzieci oraz ochrony przed ewentualnymi przejawami dyskryminacji**

577 dzieci obywateli Ukrainy uczy się w poznańskich samorządowych szkołach podstawowych i ponadgimnazjalnych, a w przedszkolach 106

73% rodziców oczekuje pomocy dla dzieci uczących się w poznańskich szkołach, 6% twierdzi, że ich dzieci nie potrzebują pomocy, a 21% nie udzieliło odpowiedzi

17% rodziców twierdzi, że pomoc jest wystarczająca

70% ukraińskich dzieci w poznańskich **szkołach** publicznych objętych dodatkową nauką języka polskiego

40% ukraińskich dzieci w poznańskich **przedszkolach** publicznych jest objętych dodatkową nauką języka polskiego

Największy odsetek oczekuje **pomocy dla dzieci w zakresie:**

- **nauki - 32%**, w tym języka **polskiego - 18%**, pozostałych przedmiotów – 10%
- **adaptacji dzieci w środowisku szkolnym i rówieśniczym - 29%**, w tym: adaptacji 11%, szacunku wśród uczniów 6%, szacunku i lepszego podejścia wśród nauczycieli 6%, pomocy psychologicznej 6%
- **dodatkowych zajęć pozalekcyjnych – 2%**
- **zajęć z języka, historii, kultury i literatury ukraińskiej - 2%**
- **socjalnej dla dzieci - 2%**

56% rodziców oczekuje pomocy w szerszym zakresie

Miasto Poznań planowało otworzyć klasy przygotowawcze dla uczniów z zagranicy (a szczególnie z Ukrainy), w których przez rok dzieci intensywnie uczyłyby się języka polskiego (wstępnie planowane lokalizacje: dzielnica Grunwald oraz os. Zwycięstwa, możliwe inne 1 - 2 dzielnice).

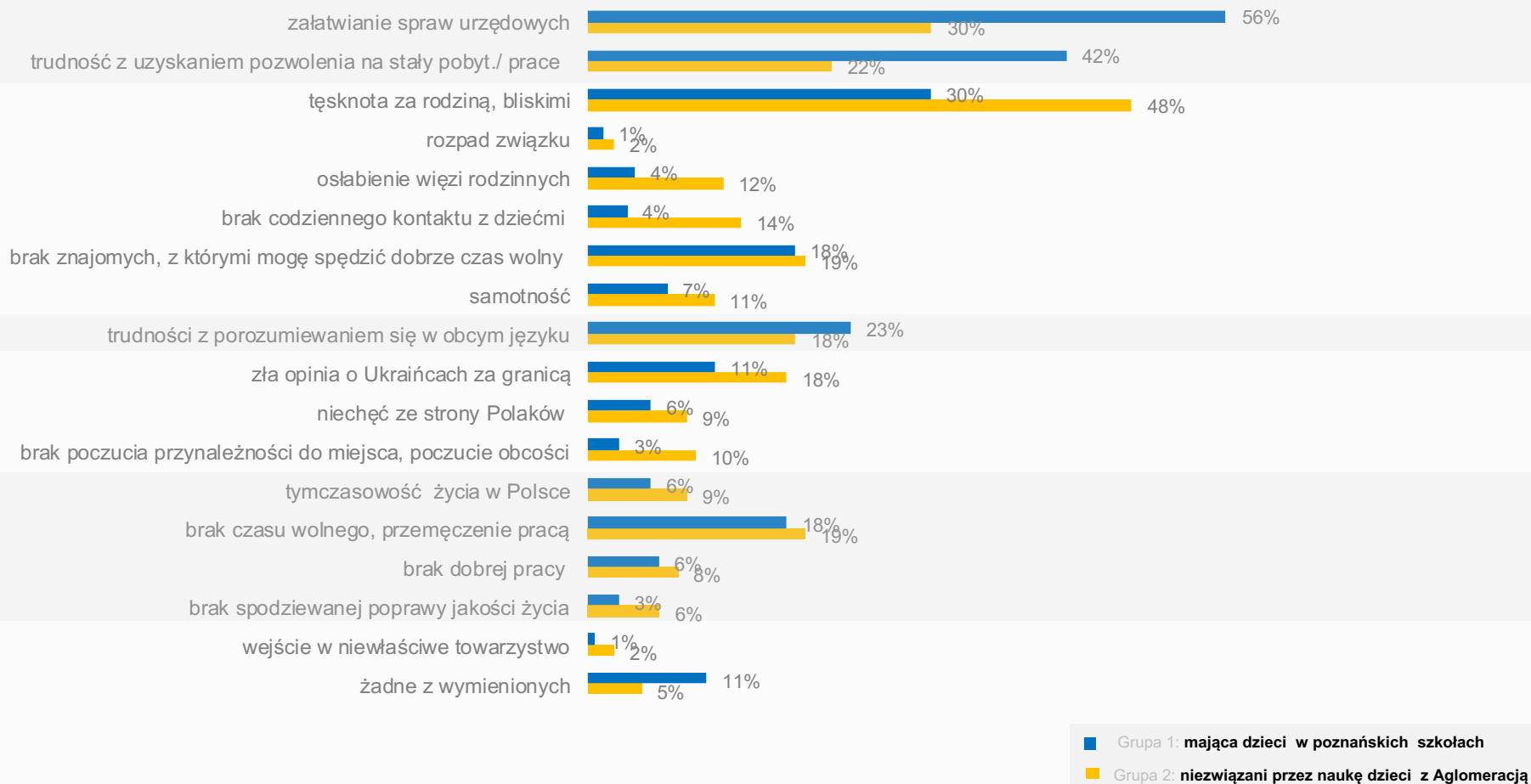
65% rodziców zainteresowane posłaniem dziecka do klasy przygotowawczej

**powołano
6 klas
2 szkoły
74 uczniów**

Najczęściej wymienianymi **problemami** podczas pobytu w Polsce są: **trudności z załatwianiem spraw urzędowych**, z uzyskaniem pozwolenia na stały pobyt/pracę; **tęsknota za bliskimi**, brak codziennego kontaktu z dziećmi, rodziną, osłabienie więzi rodzinnych, rozpad rodziny; **samotność**; **brak znajomych**; **trudności z porozumiewaniem się w języku polskim**; **brak czasu wolnego**, przemęczenie pracą, **zła opinia o Ukraińcach za granicą oraz niechęć ze strony Polaków, poczucie obcości**

Co sprawia problem podczas pobytu w Polsce?

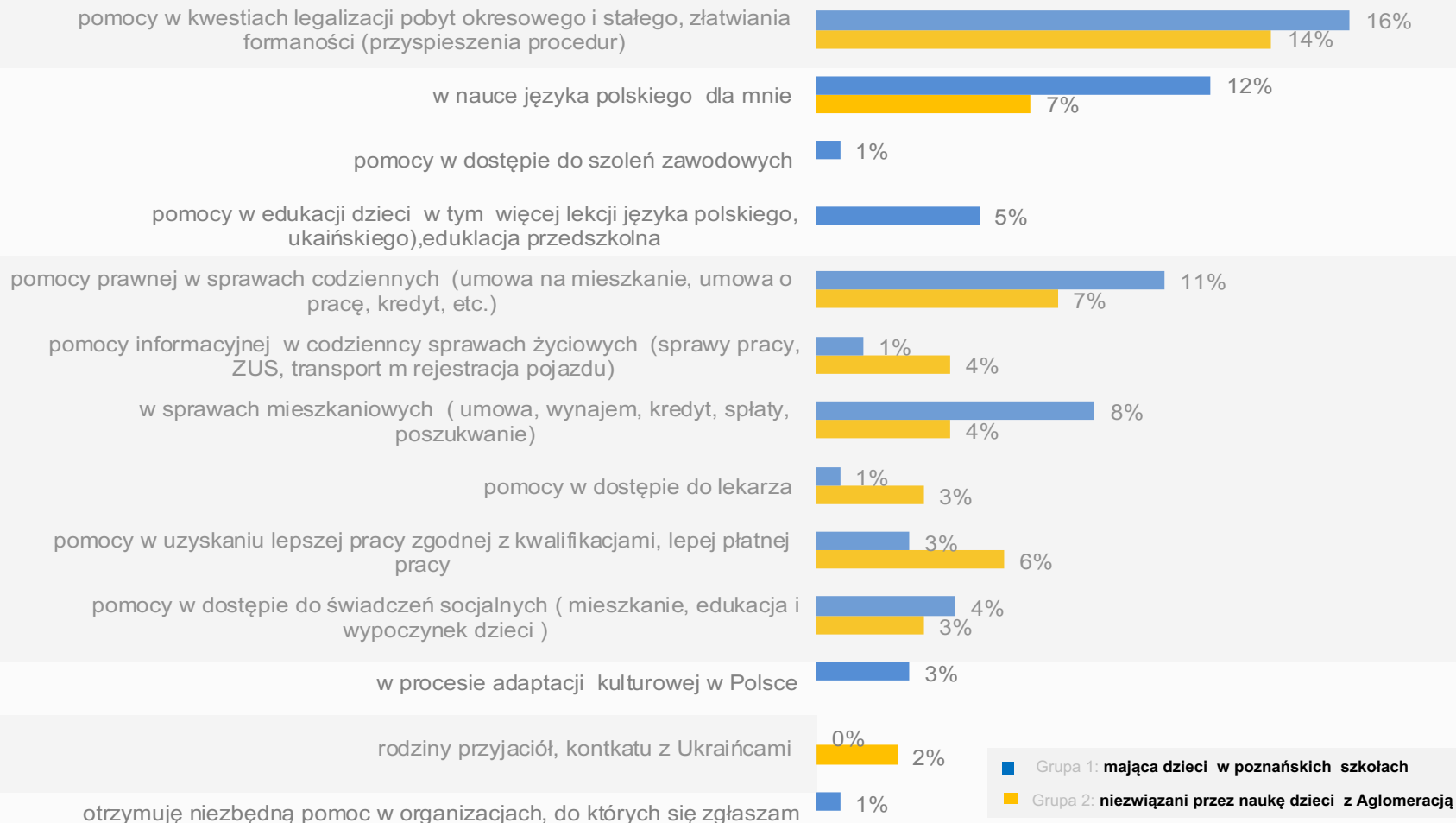
■ Grupa 1: mająca dzieci w poznańskich szkołach
 ■ Grupa 2: niezwiązani przez naukę dzieci z Aglomeracją

Co piąty badany wskazał, że nie potrzebuje żadnej pomocy w trakcie pobytu w Polsce, a znaczny odsetek badanych nie określiło czy potrzebuje pomocy, czy nie (gr. 1: 21% gr. 2: 31%). **Najczęściej wskazywano na potrzebę pomocy** w zakresie: **procedur legalizacji** pobytu i pracy, **w nauce języka polskiego**, **pomocny prawnej w codziennych sprawach** (mieszkaniowych, związanych z pracą, dostępem do lekarza, w znalezieniu lepszej pracy, w dostępie do świadczeń socjalnych) **w procesie adaptacji**

**POZNAJ
SASIADA
.ORG**

W czym Ukraińcy przebywający w Metropolii Poznańskiej potrzebują pomocy? – pytanie otwarte

■ Grupa 1: mająca dzieci w poznańskich szkołach
 ■ Grupa 2: niezwiązani przez naukę dzieci z Aglomeracją

Internet i media społecznościowe to najważniejsze źródło informacji i komunikacji wykorzystywane przez obywateli Ukrainy przebywających w Metropolii Poznańskiej. **Znaczny odsetek z nich korzysta także z lokalnych mediów (radio i telewizji) oraz chciałby móc korzystać z kultury i mediów ukraińskich, w tym z lokalnej prasy ukraińskiej, kina, muzyki, teatru**

Znaczny odsetek obywateli Ukrainy przebywając w Metropolii Poznańskiej chciałby korzystać przynajmniej raz na kwartał z różnych form kultury ukraińskiej,

w tym ponad połowa z kina i filmów ukraińskich, koncertów współczesnych ukraińskich gwiazd muzycznych oraz z lokalnej prasy ukraińskojęzycznej. *Natomiast relatywnie najrzadziej chcieliby korzystać z takich form jak: ukraińska twórczość i kultura ludowa, ukraińska literatura i muzyka klasyczna. Deklarację były podobne w obu badanych grupach.*

Odsetek Ukraińców chcących korzystać przynajmniej raz na kwartał, N= 267

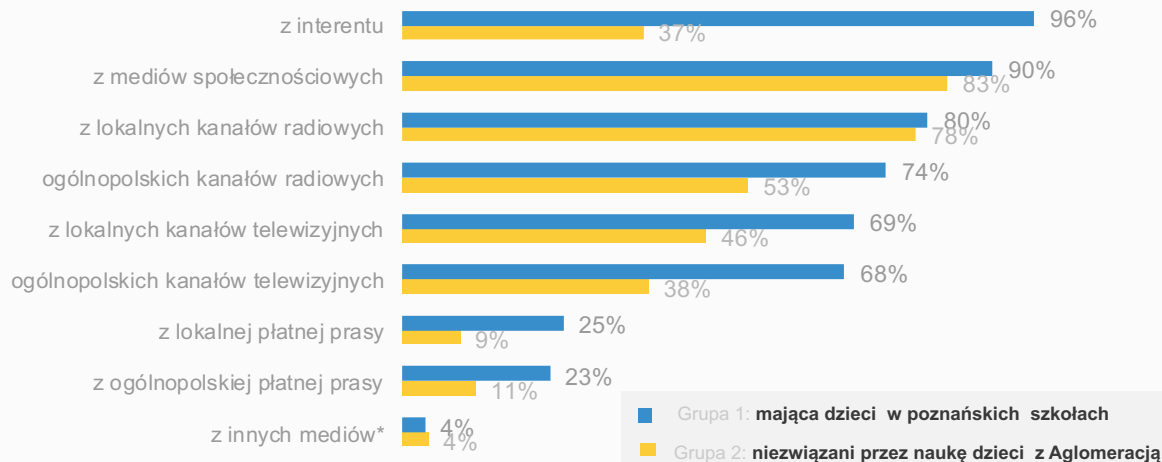

Inne to: wystawy, telewizja, festyny, rękodzieło, festiwale, opera, gry, konkursy dla dzieci, radio, biblioteka, wspólne wakacje.

Przedstawiciele obu badanych grup deklarują, że będąc w Polsce **najczęściej korzystają z: internetu, mediów społecznościowych, lokalnych kanałów radiowych i telewizyjnych, ogólnopolskich kanałów radiowych i telewizyjnych.** Relatywnie najrzadziej korzystają z: lokalnej i ogólnopolskiej płatnej prasy.

Najrzadziej wskazywano na ukr.net, Skype, czasopisma, dla dzieci

Odsetek Ukraińców chcących deklarujących korzystanie przynajmniej raz w miesiącu, N= 267

■ Grupa 1: mająca dzieci w poznańskich szkołach
 ■ Grupa 2: niezwiązani przez naukę dzieci z Aglomeracją

Znaczny odsetek Ukraińców przebywających na terenie Metropolii Poznańskiej rozważa pozostanie w Polsce na stałe lub pracowanie tutaj cyklicznie. Część jednak myśli o tym by emigrować do innego kraju lub wrócić na Ukrainę. **Jaka część pozostanie zależy od tego czy uznają, że mogą tutaj spędzić swoje marzenia** o lepszym życiu dla siebie i swoich dzieci, stabilizacji, rozwoju, pokoju

Wśród badanych Ukraińców ponad 80% przebywa w Polsce do 5 lat

do 1 roku w Polsce

42% grupy 1

48% grupy 2

42% badanych mających dzieci w poznańskich szkołach i 48% nie związanych przez naukę dzieci z Aglomeracją przebywa w Polsce do 1 roku, odpowiednio 47% i 42% 2 - 5 lat. Ponadto około 10% badanych przebywa w Polsce powyżej 5 lat.

2 – 5 lat w Polsce

47% grupy 1

42% grupy 2

wg znacznej części z nich to **Polska to dobry kraj do życia** (gr. 1: 66%, gr. 2: 81%),
także **Wielkopolska jest dobrym miejscem do życia** (gr. 1: 53%, gr. 2: 81%),

**chce zostać
w Polsce na stałe**

82% grupy 1

39% grupy 2

Przedstawiciele grupy mającej dzieci w poznańskich szkołach w zdecydowanej większości planują na stałe zostać w Polsce (82%). Natomiast przedstawiciele grupy niezwiązanej z Aglomeracją poznańską poprzez dzieci w części planują na stałe zostać w Polsce (39%), w części chcą emigrować do innego kraju (20%), w części chcą cyklicznie pracować Polsce (25%)

chce wrócić na Ukrainę w grupie 2: 28%, a w grupie 1: 4%

**cyklicznie w Polsce
chce pracować**

4% grupy 1

25% grupy 2

Do pozostania w Polsce ZACHĘCĄ:

wyższy standard życia niż na Ukrainie, lepsza praca i zarobki, możliwość wykształcenia dzieci i lepsze perspektywy dla nich, rozwój Polski dający poczucie stabilności szansę na dobre życie i rozwój osobisty, kultura i przyjazne nastawienie Polaków oraz pokój i bezpieczeństwo

Do pozostania w Polsce ZNIECHĘCĄ:

zły stosunek Polaków do Ukraińców, poczucie obcości, dyskryminacja, nacjonalizm, polityka „antyimigrancka” władz, złe traktowanie przez pracodawców, tęsknota za bliskimi, krajem, biurokracja, trudności w legalizacji pobytu, kłopoty mieszkaniowe, brak dobrej pracy, obniżenie standardu życia

REKOMENDACJE

Kluczowe problemy i wyzwania lokalnego rynku pracy w kontekście imigrantów z UA (z perspektywy samorządów)

- Rosnące **ryzyko wyjazdu istotnej części imigrantów** na zachód lub północ Europy (np. nowe regulacje niemieckie);
- Rosnąca **atrakcyjność płacowa** innych regionów Polski (**szczególnie Warszawy** i okolic);
- **Utrudnione zarządzanie pracownikami ze wschodu z powodu niskiej lojalności i dyscypliny pracy** (pochodna tymczasowości zatrudnienia);
- **Rosnące koszty zatrudnienia pracowników ze wschodu z powodu wysokiej rotacji i rozwijającej się pozycji pośredników** – agencji pracy tymczasowej a także oczekiwań płacowych tymczasowych pracowników;
- **Rosnące ryzyko uciążliwości społecznej „dzikich hoteli”** dla dużych grup pracowników w gęstej zabudowie mieszkaniowej;
- **Ryzyko nasilenia uprzedzeń** społecznych wobec rosnącej skali imigracji;

POTRZEBA
PRACODAWCÓW:

Stabilizacja poziomu i kosztów
zatrudnienia kandydatów
do pracy z Ukrainy

POTRZEBA
SAMORZĄDÓW:

Odpowiednie
zabezpieczenie potrzeb
lokalnego rynku pracy

POTRZEBA
MIESZKAŃCÓW:

Poczucie bezpieczeństwa
oraz zbilansowane
obciążenie lokalnej
infrastruktury

ROZWIĄZANIE:

**Pracować na rzecz pozytywnej integracji oraz konwersji
pracowników tymczasowych na rzecz tych, którzy są silniej związani
z regionem** (przez stałą pracę, motywację finalnego pracodawcy,
rodzinę, dobry klimat społeczny)

JAK TO ZROBIĆ?

(REKOMENDOWANE PROJEKTY LOKALNE)

Budować
dostępność
nie drogiej
nauki języka
polskiego

Budować kanał
komunikacji
(lokalny
periodyk)

Zapewnić
lepszą
informację o
dostępności
lokali

Zapewnić
pomoc prawną
oraz
interwencyjną

Zapewnić
przyjazne
szkolnictwo i
opiekę
zdrowotną

Zapewnić
dostępność
projektów
kulturalnych
dla migrantów

Lobbować o
przystępne
procedury
legalizacyjne

Promować
pozytywną
integrację
społeczną

PODZIĘKOWANIA

- Dla zespołów Urzędy Miasta Poznania oraz Starostwa Powiatowego za organizacyjne i finansowe wsparcie
- Dla wolontariuszy zaangażowanych w projekt:
Anna Demczur, Marta Khudzik, Viktor Chmil, Petro Shendiukh, Marta Shehda, Ilona Mykolaishyn, Vladyslav Baliasov, Aleksandra Kuźmicz, Regina Grygiel, Maria Andrukhiv, Julia Nagórniak, Weronika Witkiewicz-Kobusińska
- Fotografie będące ilustracjami zostały udostępnione dzięki uprzejmości Stepana Rudika, który w 2018 roku przeprowadził projekt „Niewidzialni” fotografując i rozmawiając z imigrantami z Poznania i województwa wielkopolskiego

